

Wpływ informatyzacji na koszt korzystania z rejestrów przedsiębiorców

Agnieszka Gryszczyńska
Agnieszka Grobla
Karol Połosak

Katedra Prawa Informatycznego
Wydział Prawa i Administracji UKSW
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

**XV Forum Teleinformatyki - „Platformy i rejestry w modelu usługowym
funkcjonowania państwa a kluczowe projekty finansowane z Unii Europejskiej”**
24-25 września 2009 roku Miedzeszyn

Funkcje rejestrów

- + Funkcja informacyjna
- + Funkcja ewidencyjna
- + Funkcja ostrzegawcza
- + Funkcja ochronna
- + Funkcja prawotwórcza
- + Funkcja selekcyjna
- + Funkcja fiskalna

Funkcja fiskalna realizowana jest głównie poprzez wnoszone przez zainteresowanych rejestracją albo dostępem do danych rejestrowych opłaty.

Wysokość opłat za korzystanie z rejestrów gospodarczych wpływa na dostęp do danych rejestrowych

Krajowy Rejestr Sądowy

Krajowy Rejestr Sądowy

- Zgodnie z art. 2 ustawy KRS to rejestr prowadzony w systemie informatycznym przez sądy rejonowe

Rejestr składa się z:

- 1) rejestru przedsiębiorców;
- 2) rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej;
 - 3) rejestru dłużników niewypłacalnych

Podstawy prawne

- Ustawa z 1997 o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz wydane na jej podstawie rozporządzenia
- W wyniku implementacji zmiany Pierwszej Dyrektywy 68/151/EWG z dnia 9 marca 1968 r., jakich dokonano dyrektywą 2003/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 czerwca 2003 r, która to Dyrektywa ta m. in. nakłada na kraje członkowskie obowiązek udostępniania informacji i dokumentów dotyczących spółek, także drogą elektroniczną, najpóźniej z dniem 1 stycznia 2007 r., nowelizacją z dnia 18 października 2006 roku wprowadzono zmiany w zakresie i sposobie udostępniania informacji.

Centralna Informacja KRS

- ✘ Centralna Informacja Krajowego Rejestru Sądowego z oddziałami przy sądach rejestrowych
- ✘ 1) prowadzi zbiór informacji Rejestru oraz elektroniczny katalog dokumentów spółek,
- ✘ 2) udziela informacji z Rejestru oraz przechowuje i udostępnia kopie dokumentów z katalogu;
- ✘ 3) tworzy i eksploatuje połączenia Rejestru i katalogu w systemie informatycznym.

- ✘ Centralna Informacja
 - + wydaje: odpisy, wyciągi i zaświadczenia oraz udziela informacji z Rejestru, które mają moc dokumentów urzędowych, jeżeli zostały wydane w „formie” papierowej. (art. 4 ust. 3 ustawy o KRS).
 - + wydaje z katalogu, drogą elektroniczną, kopie dokumentów, które są poświadczane za zgodność z dokumentami znajdującymi się w aktach rejestrowych podmiotu.
 - + bezpłatnie udostępnia, w ogólnodostępnych sieciach informatycznych, podstawowe informacje o podmiotach wpisanych do rejestru przedsiębiorców i do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, w tym również o organizacjach i podmiotach, które uzyskały status organizacji pożytku publicznego.

Centralna Informacja ~~pobiera opłaty~~ za udzielanie informacji, wydawanie odpisów, wyciągów lub zaświadczeń z Rejestru oraz za udostępnianie kopii dokumentów z katalogu.

Opłaty te stanowią dochód budżetu państwa.

Skarb Państwa oraz instytucje państwowe, których zadanie nie polega na prowadzeniu działalności gospodarczej, nie ponoszą opłat (art. 4 ustawy o KRS)

Opłaty za informacje

- ✘ 1) **za informację** z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej
- 5 zł;
- ✘ 2) **za odpis pełny** z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz rejestru dłużników niewypłacalnych
- 60 zł;
- ✘ 3) **za odpis aktualny** z rejestru przedsiębiorców, z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz z rejestru dłużników niewypłacalnych
- 30 zł;
- ✘ 4) **za wyciąg** z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, wydany na wniosek o wydanie wyciągu dotyczący działu 1 - 10 zł, a za każdy następny dział
- 5 zł;
- ✘ 5) **za zaświadczenie** z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz z rejestru dłużników niewypłacalnych
- 15 zł;
- ✘ 6) **za kopię dokumentu z elektronicznego katalogu** dokumentów spółek
- 50 zł.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie określenia wysokości opłat za udzielanie informacji, wydawanie odpisów, wyciągów i zaświadczeń z Krajowego Rejestru Sądowego oraz za udostępnianie kopii dokumentów z elektronicznego katalogu dokumentów spółek ([Dz.U.2006.247.1812](#))

Opłaty – co to jest oryginalny dowód wpłaty?

- § 20. 1. Wnioski do centrali Centralnej Informacji należy składać **wraz z oryginalnym dowodem wniesienia opłaty** na rachunek bieżący dochodów Ministerstwa Sprawiedliwości. Wnioski do oddziału Centralnej Informacji należy składać wraz z oryginalnym dowodem wniesienia opłaty na rachunek bieżący dochodów sądu, przy którym funkcjonuje oddział, do którego złożono wniosek, albo do kasy tego sądu. Dowód opłaty, po potwierdzeniu na nim faktu udzielenia określonej informacji, zwraca się osobie składającej wniosek.
- 2. Do wniosków składanych korespondencyjnie w centrali Centralnej Informacji należy **dołączyć oryginalny dowód wpłaty** na rachunek bieżący dochodów Ministerstwa Sprawiedliwości **lub jego kopię**. Oryginalny dowód wpłaty lub jego kopia, po potwierdzeniu na nich faktu udzielenia informacji, nie podlegają zwrotowi wnioskodawcy.
- 3. W przypadku gdy uzyskiwanie oryginalnego dowodu wpłaty na rachunek bieżący dochodów Ministerstwa Sprawiedliwości albo właściwego sądu nie jest realizowane przez bank bezpośrednio przy wpłacie, z uwagi na polecenie bankowi dokonania **wpłaty za pośrednictwem ogólnodostępnych sieci informatycznych w ramach usługi zdalnego dostępu do banku**, wnioskodawca może, w **miejsce oryginalnego dowodu, złożyć wydruk potwierdzający wniesienie opłaty**.
- 4. Potwierdzenie wniesienia opłaty, o którym mowa w ust. 3, powinno pochodzić z wydruku otrzymanego w ramach zdalnego dostępu do banku i zawierać treść wskazującą na wykonanie operacji bankowej.
- 5. **Na wydruku, o którym mowa w ust. 3, wnioskodawca składa opatrzone własnoręcznym podpisem oświadczenie zawierające:**
 - 1) **wyjaśnienie przyczyn niedołączenia oryginału informacji o dokonaniu operacji bankowej;**
 - 2) zapewnienie, że posługuje się wydrukiem wyłącznie w celu uzyskania dokumentu, którego wniosek dotyczy, a wpłacona kwota nie została wcześniej zaliczona na poczet opłacenia innych wniosków.
- 6. Wydruk, o którym mowa w ust. 3, po potwierdzeniu na nim faktu udzielenia informacji z Centralnej Informacji, nie podlega zwrotowi wnioskodawcy.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie ustroju i organizacji Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego oraz szczegółowych zasad udzielania informacji z Rejestru i udostępniania kopii dokumentów z katalogu (Dz.U.2006.247.1811)

Dostęp do danych rejestrowych

Drogą elektroniczną

korespondencyjnie

Osobiście

Zarejestrowanie się na stronie

Zalogowanie się na konto pozwalające na przesyłanie wniosku
http://pdi.cors.gov.pl/portal_v1/

Dostęp do podstawowych danych na podstawie art. 4 ust. 4a ustawy
<http://krs.cors.gov.pl/>

Brak opłat

Przesłanie do Centrali CI wniosku o odpis, wyciąg lub zaświadczenie.

Opłata na rachunek MS.
+oryginały dowód wpłaty i lub jego kopia
+gdy przelew on-line - wydruk potwierdzający wnieście opłaty wraz z oświadczeniem z własną czynnym podpisem § 2- ust 3 i 4 rozp. CI

Złożenie osobiście do Centrali CI lub oddziału wniosku o odpis, wyciąg lub zaświadczenie

Wnioski do Centrali CI - opłata na rachunek MS.
+oryginały dowód wpłaty
Wnioski do oddziału CI opłata na rachunek sądu, przy którym funkcjonuje oddział, albo do kasy tego sądu
+oryginały dowód wpłaty
+gdy przelew on-line - wydruk potwierdzający wnieście opłaty + oświadczenie z własną czynnym podpisem § 2- ust 3 i 4 rozp. CI

Przesłanie do Centrali CI wniosku o odpis, wyciąg lub zaświadczenie opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Przesłanie do Centrali CI wniosku o dokument z katalogu, opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym

Opłata na rachunek MS. Dowód wpłaty i lub jego kopia - gdy przelew on-line - wydruk potwierdzający wnieście opłaty + oświadczenie z własną czynnym podpisem (§ 20 ust 3 i 4 rozp. CI) mają być opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym składającego

Wnioski w formie elektronicznej składa się do centrali Centralnej Informacji, która w tej samej formie wydaje dokument (§19 rozp. CI)
Jeżeli dokument jest przesyłany drogą elektroniczną, powinien zostać opatrzone **bezpiecznym podpisem elektronicznym** uprawnionego pracownika centrali CI (§23 rozp. CI)

Kopia dokumentu opatrzone jest **bezpiecznym podpisem elektronicznym** uprawnionego pracownika sądu rejestrowego, w których aktach rejestrowych przechowywany jest dany dokument. CI (§ 15 rozp. CI)

odpis, wyciąg, zaświadczenie powinny być podpisane przez upoważnionego pracownika i opatrzone pieczęcią urzędową oraz powinny zawierać, także oznaczenie miejsca i daty wydania dokumentu oraz datę i czas staru rejestru, według którego zostały wydane

Wgląd do rejestru w oddziale CI lub akt rejestrowych w sądzie rejestrowym (art. 10 ust 1 ustawy)

Brak opłat

Wniosek o wydanie kopii z akt (art. 10 ust 6) – sąd w którym przechowywane są akta rejestrowe

Opłaty – wg ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

Opłaty za wpis

- × **1 000 zł** od wniosku o zarejestrowanie podmiotu w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym
- × **750 zł** od wniosku o zarejestrowanie spółki osobowej w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym.
- × **250 zł** od wniosku o zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej.
- × **300 zł** pobiera się od wniosku o:
 - + 1) wpisanie dłużnika do rejestru dłużników niewypłacalnych w Krajowym Rejestrze Sądowym;
 - + 2) wykreślenie podmiotu z rejestru przedsiębiorców lub z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej połączone z wykreśleniem z Krajowego Rejestru Sądowego.

- × **400 złotych** - od wniosku o dokonanie zmiany wpisu dotyczącego podmiotu wpisanego do rejestru przedsiębiorców.

- × **150 złotych** - od wniosku o:
 - × 1) dokonanie zmiany wpisu dotyczącego podmiotu wpisanego tylko w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, niewpisanego do rejestru przedsiębiorców;
 - × 2) wykreślenie z rejestru przedsiębiorców - bez wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego;
 - × 3) wykreślenie z rejestru dłużników niewypłacalnych.

- × Jedną opłatę stałą w kwocie **100 złotych** pobiera się od skargi na orzeczenie referendarza sądowego, chociażby dotyczyło kilku wpisów w rejestrze przedsiębiorców lub rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej.
- × **40 złotych** pobiera się od wniosku o przyjęcie dokumentów, o których sąd czyni wzmiankę w rejestrze, oraz dokumentów zawierających dane niepodlegające według przepisów ustawy wpisowi do określonego działu Krajowego Rejestru Sądowego.
- × **40 złotych** pobiera się od wniosku o uwierzytelnienie odpisu statutu w postępowaniu rejestrowym.

EWIDENCJA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Podstawa prawna:

- **Ustawa prawo działalności gospodarczej**
(Dz.U. 1999 Nr.101 poz.1178, z późn. zm.)

- **Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej**
(Dz.U. 2004 Nr 173 Poz. 1807)

Organ ewidencyjny

- wójt, burmistrz, prezydent miasta właściwy dla miejsca zamieszkania przedsiębiorcy os. fizycznej
(art. 7a u.p.d.g)
- minister właściwy do spraw gospodarki (prowadzi Centralną Ewidencję i Informację o Działalności Gospodarczej- CEIDG)
(art. 23 ust. 2 u.s.d.g.)

Opłata za wpis do ewidencji

- **Wpis do Ewidencji Działalności Gospodarczej:**
 - wpis *sensu stricto* 100 zł.
 - modyfikacja wpisu 50 zł.
 - wykreślenie z ewidencji oraz zapis o zawieszeniu działalności są wolne od opłat

- **Wpis do CEIDG:**
 - wnioski o wpis są wolne od opłat

Dostęp do danych rejestrowych

- Ewidencja działalności gospodarczej:
 - wniosek o wydanie zaświadczenia (podlega opłacie skarbowej)
 - przegląd akt ewidencyjnych
- **CEIDG**- dane będą udostępniane za pomocą Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej w formie:
 - zaświadczenia w postaci elektronicznej
 - wydruku ze strony internetowej CEIDG

Krajowy rejestr podmiotów gospodarki narodowej REGON

REGON

- Utworzony na podstawie art. 41 ust 1 pkt. 1 ustawy o statystyce publicznej.
 - Prowadzenie rejestru należy do zadań Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

 - **Cele rejestru:**
 - służy osiągnięciu spójności identyfikacyjnej podmiotów gospodarki narodowej wpisywanych do innych urzędowych rejestrów i systemów informacyjnych administracji publicznej,
 - służy jednolitości opisów stosowanych w nomenklaturze pojęciowej i klasyfikacyjnej we wszystkich urzędowych rejestrach i systemach informacyjnych administracji publicznej,
 - dostarcza ogólnej charakterystyki działających w gospodarce narodowej podmiotów w przekrojach: terytorialnym, własnościowym, rodzajów działalności, form prawnych itp.,
 - umożliwia sporządzanie wykazu adresów działających podmiotów,
 - jest podstawą do tworzenia baz i banków danych o podmiotach gospodarki narodowej,
 - stanowi główne źródło zasilania bazy jednostek wybieranych do badań statystycznych.
-

REGON

- Nadawany na podstawie wpisu do rejestru:
 - Złożenie formularza RG-1 we właściwym urzędzie statystycznym,
 - Złożenie formularza za pomocą platformy e-REGON dla osób posiadających kwalifikowany podpis elektroniczny,
 - Wraz z wnioskiem o wpis do ewidencji działalności gospodarczej we właściwym urzędzie gminy. Możliwość taka istnieje od utworzenia Centralnej Ewidencji Informacji Działalności Gospodarczej. Projekt ten realizowany jest w ramach Planu Informatyzacji Państwa w latach 2007-2010.
-

REGON

- Rejestr REGON jest powszechny i jawny
- Dostęp do danych jest nieodpłatny i odpłatny
- Na podstawie art.44 ust. 2 ustawy o statystyce dostęp do danych jest nieodpłatny dla organów administracji rządowej oraz innych instytucji rządowych, organów prowadzących inne urzędowe rejestry i systemy informacyjne administracji publicznej w zakresie, terminie i formach uzgodnionych

REGON

- Podmiotom prywatnym dane z rejestru udostępniane są odpłatnie na podstawie art. 45 ust. 3 ustawy o statystyce publicznej. Koszt dostępu do danych jest ustalany w oparciu o wewnętrzne przepisy resortu statystyki, zależy on od rodzaju danych, czasu i kosztów związanych z ich opracowaniem.

 - Chcąc uzyskać dane należy złożyć pisemny wniosek do:
 - Urzędu statystycznego danego województwa,
 - Centralnego Ośrodka Informatyki Statystycznej
-

Wnioski

- Zapewnienie powszechności i taniości dostępu do rejestrów publicznych niezbędne jest dla podniesienia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego
 - Opłaty za dostęp do danych rejestrowych (odpisy, zaświadczenia) są zbyt wysokie co wpływa na zmniejszenie kręgu podmiotów korzystających z tych zasobów informacji i może ograniczać formalną jawność rejestrów
 - Sposób dokumentowania wniesienia opłaty może ograniczać zastosowanie środków komunikacji elektronicznej (KRS)
 - Brak korzyści dla podmiotów które chciałyby uzyskać elektroniczne odpisy czy zaświadczenia będzie powodował małe zainteresowanie tą formą dostępu do danych
-

Wnioski

- Propozycje zmian regulacji prawnej:
 - Zmniejszenie kosztu odpisów w postaci elektronicznej
 - Taka sama moc prawna odpisów papierowych i elektronicznych
 - Ułatwienia w dokonywaniu płatności z wykorzystaniem bankowości elektronicznej - zniesienie wymogu dołączania oryginalnego dowód wpłaty i wyjaśniania przyczyn niedołączenia oryginału informacji o dokonaniu operacji bankowej (KRS)